

бути лише при умові, що наступна форма доповнюється попередньою. Це можливо лише при використанні моніторингу оборотних активів, головною ціллю якого є збір, вивчення і підготовка інформації для аналізу і прийняття економічних рішень на різних рівнях управління. Контроль повинен здійснюватися тими, хто наділений реальними владними повноваженнями і можливостями ефективно реагувати на інформацію отриману в результаті моніторингу оборотних активів.

Перевага моніторингу оборотних активів полягає також у використанні прогнозування, з допомогою якого потреби можуть регулярно переглядатися і вдосконалюватися незалежно від фінансового плану. Безперечно, таке прогнозування особливо корисне в короткостроковому періоді, коли достовірність прогнозів знаходиться на своєму найвищому рівні, а міркування щодо ліквідності мають першочергове значення.

Отже, використання нових підходів в сфері планування, контролю і моніторингу оборотних активів дозволить достатньо оперативно і регулярно приймати ті чи інші управлінські рішення, направлені на прискорення оборотності оборотних активів, раціонального їх розподілу, що в свою чергу приведе до скорочення потреби у фінансових ресурсах.

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФІСКАЛЬНОГО ТА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

А. Є. Циновнік

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», спеціальність «Фінанси, банківська справа і страхування», аспірант

Розвиток та ефективність сучасної моделі спільного інвестування надає усі підстави для твердження, що вона не є достатньо ефективною для сприяння реалізації потреб в інвестиційних коштах, особливо в контексті механізму оподаткування та регулювання цієї діяльності державою. Ключовим недоліком подібної системи є наявність структурних диспропорцій між методикою оподаткування та необхідністю виконання основного призначення інституту спільного інвестування – отримання прибутку.

Фіскальний механізм державного регулювання ІСІ є однією з найважливіших складових для створення оптимальної інвести-

ційної моделі. Зображені на рисунку 1 методи фіскального регулювання дозволяють об'єктивно оцінити вплив держави на розвиток сфери спільного інвестування, доцільно застосовувати їх для належного стимулювання компаній з управління активами, які також очікують сприятливої інвестиційної політики [1].

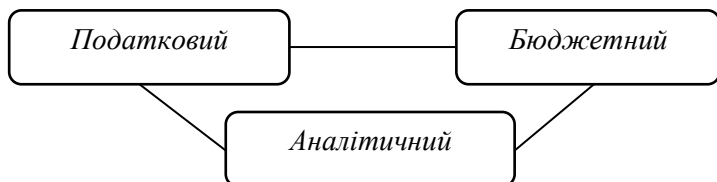

Рисунок 1 – Методи фіскального регулювання інститутів спільного інвестування

Ставлячи за мету покращити ефективність фіскального регулювання та податкового стимулювання ІСІ державним регулятором запропоновані наступні заходи, які можна доцільно використати в організаційно-правовому середовищі. До них відносяться:

- усунення розбіжностей у тлумаченні терміну «інститути спільного інвестування» згідно з Податковим кодексом та Законом України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)»;

- уточнення визначення об'єкта оподаткування для застосування ставки 5 % щодо доходів, які сплачує компанія з управління активами, нарахованих на розміщені активи відповідно до п. 167.2 ст. 167 Податкового кодексу;

- віднесення до складу витрат інвестора повної суми коштів, внесених в обмін на акції, під час первинного розміщення акцій за ринковими цінами, а також розміщення акцій додаткових випусків;

- звільнення від оподаткування операцій інвесторів з конвертації (обміну) цінних паперів ІСІ, що перебувають під управлінням однієї компанії з управління активами;

- внесення змін до законодавства України, які відображають механізм сплати податків інститутами спільного інвестування та загальну суму податкових платежів відповідно до результатів фінансової звітності та рішенню наглядової ради;

– можливе звільнення від сплати судового збору інвестиційних регуляторів, зокрема Державної комісії з цінних паперів [2].

Аналогічні підходи до оподаткування коштів спільного інвестування застосовуються також і в міжнародній практиці стосовно інститутів колективних інвестицій – аналогів наших ІСІ. Основна різниця полягає в тому, що вітчизняне законодавство стимулює довгострокові інвестиції та заохочує реінвестування прибутку ІСІ в джерела його отримання, тоді як законодавства розвинутих зарубіжних країн більшою мірою схиляють учасників спільного інвестування до щорічного розподілу такого прибутку на дивіденди [3].

На жаль, окремі посадові особи фіскальних органів України не вбачають у інвестиційній діяльності та правовому статусі ІСІ його специфіки як платника податку на прибуток та не розрізняють комерційні фінансові установи, що здійснюють діяльність у інтересах своїх засновників (банки, компанії з управління активами, торговці цінними паперами, страхові компанії тощо), і некомерційні установи, котрі здійснюють діяльність у інтересах своїх учасників (недержавні пенсійні фонди, інвестиційні фонди, взаємні фонди інвестиційних компаній). Основна відмінність між цими групами фінансових установ полягає в тому, що перші отримують і розподіляють корпоративний прибуток на користь своїх засновників, здійснюючи з цією метою звичайну підприємницьку діяльність, а другі є лише організаційною формою колективних інвестицій та повністю розподіляють отриманий прибуток серед індивідуальних інвесторів – учасників фонду. При цьому ІСІ не здійснює підприємницької діяльності в класичному розумінні цього терміну [4].

Розгляд поточного процесу фіскального регулювання інститутів спільного інвестування дозволяє стверджувати про тенденцію до централізації державного регулятора, зосередженню уваги на контролі оподаткування та відсутності ефективної стимуляції суб'єктів ринку фінансових послуг в сфері інвестиційної діяльності. Зважаючи на це, виникає необхідність в аналізі спроможності системи оподаткування підтримувати баланс між розвитком діяльності інвесторів та надходженням коштів з активів та дивідендів до державного бюджету, внесенні коректив у діючі нормативно-правові документи, що регулюють відносини у сфері фінансового контролю на основі міжнародного досвіду та стандартів оцінки системи.

Список використаних інформаційних джерел

1. Бондаренко В. І. Стандарти фінансового ринку як засіб його прозорості та ефективності / В. І. Бондаренко, В. І. Чиргінов, І. М. Абрамова // Вісник економічної науки України. – 2010. – № 2. – С. 25–27.
2. Мацелюх Н. П. Дослідження кон'юнктури фінансового ринку як необхідна передумова його регулювання / Н. П. Мацелюх // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). – 2010. – № 1 (48). – С. 87–93.
3. Поворозник В. До питання про розвиток інститутів спільного інвестування та їх інвестиційний потенціал: аналіт. записка [Електронний ресурс] / В. Поворозник ; Нац. ін-т страт. дослідж. – Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/desember08/4.htm>. – Назва з екрана.
4. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг [Електронний ресурс] : Закон України від 12.07.2001-III. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЯК СКЛАДОВОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

А. Д. Чезельова

*Хмельницький кооперативний
торговельно-економічний інститут, магістр*

Г. В. Булат

*Хмельницький кооперативний
торговельно-економічний інститут,
ст. викладач кафедри фінансів, обліку та аудиту, к. е. н.*

В умовах фінансової кризи, що не минула й України, з'являється потреба в удосконаленні методики визнання, розподілу, документування, відображення в системі бухгалтерського обліку і оцінки поточних зобов'язань, а також їх аналізу та аудиту. Адже це зможе значно прискорити погашення поточних зобов'язань і тим самим врегулювати проведення розрахунків між суб'єктами господарської діяльності, що позитивно впливає на їх фінансовий стан.

Зобов'язання є основним джерелом формування засобів для підприємства і тому виступають суттєвою складовою частиною